

بررسی امکان اختلاط علف‌کش اولتیمبا با بروماید آ ام در کنترل علف‌های هرز ذرت در منطقه جیرفت

ابراهیم ممنوعی^{*۱} - محمد علی باغستانی^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۰/۷/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۸/۲۲

چکیده

به منظور امکان بررسی اختلاط دو علف‌کش اولتیمبا (نیکوسولفورون + ریم سولفورون) DF ۷۵٪ و بروماید آ ام (بروموکسینیل + ام‌سی‌پی‌آ) EC ۴۰٪ در کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ ذرت آزمایشی طی سال زراعی ۱۳۸۹ در مناطق جیرفت آزمایشی به صورت فاکتوریل در قالب طرح پایه بلوکهای کامل تصادفی با ۴ تکرار اجرا گردید. فاکتور اول میزان مصرف علف‌کش بروماید آ ام در چهار دز صفر، ۰/۵، ۱ و ۱/۵ لیتر در هکتار و فاکتور دوم علف‌کش اولتیمبا در چهار دز صفر، ۱۲۵، ۱۵۰ و ۱۷۵ گرم در هکتار از ماده تجاری بود. نتایج نشان داد که بهترین ترکیب دز این علف‌کش بر اساس نتایج درصد کنترل علف‌های هرز و درصد افزایش عملکرد دانه ذرت علف‌کش‌های اولتیمبا به میزان ۱۲۵ تا ۱۵۰ گرم در هکتار به همراه بروماید آ ام به میزان ۰/۵ تا یک لیتر در هکتار زراعت ذرت توصیه می‌گردد. این تیمارها ضمن کنترل مناسب علف‌های هرز تاج خروس بدل^۳، خرفه^۴، پیچک صحرائی^۵، عروسک پشت پرده^۶، تاج خروس^۷ و پنیرک^۸، عملکرد دانه را افزایش دادند.

واژه‌های کلیدی: تاج خروس بدل، خرفه، تاج خروس، عروسک پشت پرده، پنیرک، عملکرد

مقدمه

همچنین عدم شناخت کافی کشاورزان از طیف علف‌کشی علف‌کش‌های موجود در بازار باعث مصرف بیش از میزان توصیه شده علف‌کش در مزارع شده است (۲). مطالعات نشان داده که علف‌کش التیمبا قادر به کنترل بسیاری از علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ در مزارع ذرت بوده (۲) هر چند برخی از علف‌های هرز پهن‌برگ نظیر توق، گاوپنبه و غیره را به خوبی کنترل نمی‌کند، اما علف‌کش بروماید آ ام قادر به کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ نظیر توق، گاوپنبه می‌باشد (۱ و ۲). لذا در صورتی که بتوان این دو علف‌کش را با یکدیگر و بصورت همزمان در مزارع ذرت بکار برد می‌تواند علاوه بر کاهش دفعات سمپاشی در ذرت سبب کنترل بهتر علف‌های هرز آن و نهایتاً افزایش عملکرد محصول گردد (۱). از مزایای اختلاط علف‌کش‌ها می‌توان افزایش طیف کنترل علف‌های هرز، جلوگیری از توسعه مقاومت علف‌های هرز به علف‌کش‌ها، کاهش هزینه و مصرف علف‌کش، کاهش تعداد دفعات سمپاشی، کاهش ورود مواد شیمیایی در محیط زیست، کاهش در فشردگی خاک با کاهش تعداد عملیات اشاره نمود (۳). باتوجه به هزینه بالای معرفی علف‌کش‌های جدید و اینکه این علف‌کش‌ها قادر به کنترل تمامی فلور علف‌های هرز نمی‌باشند تمایل به استفاده از اختلاط علف‌کش‌ها جهت کنترل علف‌های هرز افزایش یافته است (۱). تاثیر متقابل علف‌کش‌ها در

ذرت دانه‌ای^۹ نقش مهمی در تامین غذای جوامع بشری بر عهده دارد. یکی از عوامل مهم کاهش دهنده عملکرد این گیاه در مناطق مختلف کشور علف‌های هرز می‌باشند. میزان خسارت علف‌های هرز بسته به شرایط مختلف مدیریتی و آب و هوایی ۳۰ درصد (۱۷) تا ۶۰ درصد (۱۴) و در برخی موارد تا ۹۰ درصد (۱۳) گزارش شده است. از مهم‌ترین شیوه مدیریت با علف‌های هرز در دنیا و ایران مبارزه شیمیایی می‌باشد. با توجه به این که در بیشتر موارد علف‌کش‌های ثبت شده در کشور طیف محدودی از علف‌های هرز را کنترل می‌کند،

۱- مربی پژوهشی، مرکز تحقیقات کشاورزی شهید مقبل جیرفت و کهنوج

*- نویسنده مسئول: (Email: emamnoie@yahoo.com)

۲- استاد پژوهشی، بخش تحقیقات علف‌های هرز موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، تهران

- 3- *Digera muricata*
- 4- *Portulaca oleracea*
- 5- *Convolvulus arvensis*
- 6- *Physalis alkekengi*
- 7- *Amaranthus* sp
- 8- *Malva parviflor*
- 9- *Zea mays* L.

اختلاط می‌توان به صورت افزایشی (۹)، سینرژیک (۱۶)، تشدید کنندگی^۱ یا آنتاگونیسم (۲۰) باشد.

باغستانی و زند (۱) با اختلاط دو علف‌کش نیکوسولفورون و بروموکسینیل + ام‌سی‌پی‌آ اظهار کردند که اختلاط این علف‌کش‌ها باعث بهبود کنترل علف‌های هرز ذرت می‌گردد، اختلاط این دو علف‌کش تراکم و وزن خشک علف‌های هرز سمه تره (*Chenopodium sp.*)، تاج خروس ریشه قرمز (*Amaranthus retroflexus L.*) و خوابیده (*Amaranthus blitoides S.*)، کنف وحشی (*Hibiscus trionum L.*)، تاج ریزی (*Solanum nigrum L.*)، خرفه (*Portulaca oleracea L.*)، اویارسلام (*Cyperus esculentus L.*)، پیچک صحرائی (*Convolvulus arvensis L.*)، تاج خروس بدل (*Digera muricata L.*)، سوروف (*Echinochola sp.*)، ارزنگ (*Setaria viridis L.*)، قیاق (*Sorghum halepense L.*)، پنجه مرغ (*Cynodon dactylon L.*) کاهش داد و عملکرد ذرت را بطور معنی‌داری افزایش می‌دهد. در گزارش مشابهی بیان شده که اختلاط علف‌کش نیکوسولفورون با بروموکسینیل + ام‌سی‌پی‌آ باعث بهبود کنترل علف‌های هرز مزارع ذرت گردید. مصرف ۱ لیتر بروموکسینیل + ام‌سی‌پی‌آ به علاوه ۱/۵ لیتر نیکوسولفورون کارایی کنترل علف‌های هرز سوروف، پنجه مرغی، تاج خروس بدل، خرفه، عروسک پشت پرده را افزایش داد. کنترل برخی از علف‌های هرز نظیر تاج خروس، پیچک صحرائی، پنیرک و علف پنجه ای مصری را بهبود بخشید. همچنین عملکرد ذرت را ۱۹/۴۵ درصد افزایش داد (۶). باغستانی و همکاران (۷) اشاره کردند که اختلاط دو علف‌کش تایپیک و توفوردی + ام‌سی‌پی‌آ تأثیری در کارایی علف‌هرز توفوردی + ام‌سی‌پی‌آ ندارد. زند و همکاران (۳) گزارش کردند که کاربرد ۱۷۵ گرم التیما توانست به خوبی علف‌های هرز ارزن وحشی (*Setaria viridis L.*)، سوروف (*Echinochloa crus-galli L.*)، عروسک پشت پرده (*Physalis alkekengi L.*)، خرفه، سلمک (*Chenopodium album L.*)، تاج خروس ایستاده، تاج خروس خوابیده، پیچک صحرائی (*Convolvulus arvensis L.*)، توق (*Xanthium strumarium L.*)، طلحه (*Corchorus olitorius L.*)، شیرین بیان (*Glycyrrhiza glabra L.*) و کنجد شیطانی (*Cleome viscosa L.*) در ذرت را کنترل کند.

افزودن آترازین + اس و متولاکلر با RPA 211772 (علف‌کش عمومی با نام عمومی Soxaflutole) در ذرت باعث بهبود کنترل علف‌های هرز سلمک، آمبروزیا^۲، ارزنگ^۳، تاج خروس ایستاده، گاو پنبه^۴ گردید (۱۲)، همچنین اختلاط مزوتریون + پتوکسامین +

تروبویتیلازین کارایی کنترل علف‌های هرز سوروف، سلمک، شمعدانی^۵، هفت بند^۶ را در ذرت افزایش داد (۱۸). کاربرد توفوردی یا ام‌سی‌پی‌آ به مخزن سمپاش حاوی فنوکسپروپ کارایی کنترل قیاق را کاهش داد (۱۵). اختلاط ترالکوکسیدیم با توفوردی-امین (۱۰) همچنین علف‌کش MKH 6562 (فلوکاربازون - سدیم نوعی علف‌کش از گروه بازدارنده‌های استولاکتات سنتاز) با مخلوط دای کامبا + مکوپروپ + ام‌سی‌پی‌آ و مخلوط بروموکسینیل + ام‌سی‌پی‌آ کارایی کنترل علف‌هرز یولاف وحشی را کاهش داد (۱۱). هدف پژوهش حاضر بررسی امکان اختلاط علف‌کش برومایسید ام با اولتیما در مزارع ذرت به منظور تعیین مناسب‌ترین دز اختلاط دو علف‌کش، افزایش طیف علف‌کشی این دو علف‌کش و ایجاد تاخیر در بروز مقاومت به علف‌کش‌ها می‌توان اشاره کرد.

مواد و روش‌ها

این بررسی در سال زراعی ۸۹ در اراضی مرکز تحقیقات کشاورزی جیرفت و کهنوج واقع در علی‌آباد در جنوب استان کرمان انجام گرفت. ارتفاع محل آزمایش ۶۲۸ متر از سطح دریا با مختصات جغرافیایی ۵۷ درجه، ۳۲ دقیقه و ۳۱ ثانیه طول شرقی و ۲۸ درجه، ۳۲ دقیقه، ۴۸ ثانیه عرض شمالی می‌باشد و منطقه از نظر اقلیمی بر اساس طبقه بندی آمبرژه دارای آب و هوایی گرم و نیمه خشک است. مشخصات اقلیمی و خاک محل آزمایش، تاریخ کشت، رقم، تاریخ سمپاشی و تاریخ برداشت در جدول ۱ درج شده است.

این آزمایش به صورت فاکتوریل در قالب طرح پایه بلوک‌های کامل تصادفی در ۴ تکرار به اجرا در آمد. فاکتور اول علف‌کش اولتیما (نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون) DF ۷۵ درصد در چهار دز صفر، ۱۲۵، ۱۵۰ و ۱۷۵ گرم در هکتار از ماده تجارته، و فاکتور دوم علف‌کش برومایسید ام (بروموکسینیل + ام‌سی‌پی‌آ) EC ۴۰ درصد در چهار دز صفر، ۱/۵، ۱ و ۱/۵ لیتر در هکتار و زمان سمپاشی در مرحله ۲-۳ برگی ذرت انجام شد. ابعاد کرت‌های آزمایش ۸×۳ متر و هر کرت آزمایشی دارای ۴ خط کشت در نظر گرفته شد. کرت‌های آزمایشی توسط یک خط نداشت از یکدیگر جدا شدند. تراکم کاشت ۱۲×۷۵ در نظر گرفته شد، کشت توسط دستگاه پنوماتیک چهار ردیفه در کف جوی انجام گرفت. عملیات خاک ورزی شامل شخم نیمه عمیق، دوبار دیسک زدن بود. مصرف کود پایه بر اساس آزمون خاک و نیاز گیاه برای همه تیمارها بصورت یکنواخت صورت گرفت، ۴۵۰ کیلوگرم اوره در هکتار در سه تقسیط (قبل از کشت، مرحله ۵-۷ برگی، مرحله تشکیل گل آذین‌نر)، فسفر و پتاسیم نیز به ترتیب از منبع کودی سوپر فسفات تریپل و سولفات پتاسیم به ترتیب به میزان ۱۲۰ و ۱۸۰ کیلوگرم در هکتار قبل از کشت مصرف شد.

- 1- Enhancement
- 2- *Ambrosia artemisiifolia*
- 3- *Setaria faberi*
- 4- *Abutilon theophrasti*

- 5- *Geranium pusillum*
- 6- *Polygonum aviculare*

جدول ۱ - مشخصات اقلیمی و سایر اطلاعات مربوط به محل آزمایش

سال	دمای حداکثر مطلق (درجه سانتی گراد)	دمای حداقل مطلق (درجه سانتی گراد)	میزان بارندگی (میلی متر)	تاریخ کاشت	تاریخ سمپاشی	تاریخ برداشت ذرت	بافت خاک	رقم
۹۰-۸۹	۵۰	-۲	۱۷۵	۱۳۸۹/۵/۶	۸۹/۶/۶	۸۹/۱۰/۲۳	لومی-شنی	سینگل کراس ۷۰۴

وزن خشک علف‌های هرز، عملکرد دانه و درصد افزایش وزن دانه نسبت به مقادیر کاربرد علفکش‌ها توسط معادله درجه دو (کوادراتیک) (معادله ۳) توصیف شد. که در این معادله $y_0 =$ عرض از مبدا، a و b به ترتیب شیب خط برای جزء خطی و درجه دو معادله را نشان می‌دهد. برازش مدل فوق و تجزیه رگرسیونی توسط نرم افزار سیگما پلات ۱۰ انجام شد. سایر عملیات آماری با استفاده از نرم افزار Excel 2007 و SAS 9 انجام گرفت. چون اثر گیاهسوزی در ذرت دیده نشد از آوردن نتایج خوداری گردید. همچنین با توجه به تشابه منحنی درصد کاهش تراکم علف‌های هرز با وزن خشک از آوردن آنها خوداری گردید.

نتایج و بحث

نتایج تجزیه واریانس در جدول ۳ و ۵ نشان می‌داد که تیمارهای اولتیما و برومایسید آ ام اثر معنی داری بر وزن خشک علف‌های هرز تاج خروس بدل، خرفه، پیچک صحرایی، عروسک پشت پرده، تاج خروس و پنیرک دارد. همچنین نشان می‌دهند که اثر متقابل این صفات نیز معنی دار است. بنابراین اختلاف بین سطوح التیما بستگی به سطح برومایسید آ ام دارد.

تاج خروس بدل: نتایج تجزیه رگرسیون (شکل ۱- A) نشان داد که با افزایش دز اولتیما درصد کاهش وزن خشک تاج خروس بدل (نسبت به نیمه شاهد خود) افزایش می‌یابد، این روند با افزایش سطوح کاربرد برومایسید آ ام بیشتر گردید، هر چند بین سطوح ۰/۵، ۱ و ۱/۵ لیتر برومایسید آ ام تفاوت چشمگیری دیده نمی‌شود. این شکل همچنین نشان می‌دهد که با افزایش سطوح برومایسید آ ام (بدون کاربرد التیما) کارایی مطلوبی در کنترل وزن خشک تاج خروس بدل دارد، بطوری که بین دز ۱ و ۱/۵ لیتر برومایسید آ ام (بدون کاربرد التیما) در هکتار تفاوتی معنی داری دیده نشد. بر همکنش دزهای مختلف علفکش نشان می‌دهد که حتی در مقادیر کمتر کاربرد علفکش می‌توان کنترل مناسب این علف هرز را بدست آورد، به طوری که ترکیب ۱۲۵ گرم التیما با ۱ یا ۰/۵ لیتر برومایسید آ ام در هکتار وزن خشک تاج خروس بدل را به ترتیب ۸۵ و ۸۳ درصد کاهش داد.

کلیه مراقبت‌های زراعی در تیمارها بطور یکسان انجام شد. سمپاشی در مرحله ۸-۶ برگی ذرت با سمپاش پستی لانس دار، با فشار ثابت مدل ماتابی (MATABI) مجهز به نازل شره ای با فشار ثابت ۲ بار و حجم ۳۵۰ لیتر آب در هکتار انجام گرفت. جهت افزایش دقت آزمایش از شاهد متناظر (هر کرت به ۲ نیمه تقسیم، نیمه اول به عنوان شاهد و نیمه دوم بعنوان تیمار) استفاده شد، از هفته دوم تا چهارم بعد از مصرف علفکش ارزیابی چشمی و میزان گیاهسوزی بر اساس روش EWRC^۱ ارزیابی گردید. در هفته پنجم تراکم علف‌های هرز در مساحت ۰/۵ متر مربع در هر نیمه شاهد و تیمار کرت‌های آزمایشی به تفکیک گونه شمارش، و بعد از برداشت و انتقال به آزمایشگاه در آن ۷۵ درجه بمدت ۴۸ ساعت خشک و توزین گردید. جهت تعیین افزایش درصد عملکرد دانه بعد از حذف اثر حاشیه از مساحت ۳ متر مربع در هر نیمه شاهد و تیمار هر کرت آزمایشی برداشت و توزین شد تعیین درصد مهار علف هرز (ECW^2) بر اساس تراکم و وزن خشک با استفاده از معادله ۱ که توسط سومانی ارائه شده محاسبه گردید (۱۹).

$$ECW = \left(\frac{A-B}{A} \right) \times 100 \quad (1)$$

$$\% Yield = 100 \times \frac{C}{D} \quad (2)$$

$$Y = Y_0 + a.x + b.x^2 \quad (3)$$

در معادله ۱، ECW کارایی کنترل درصد کاهش وزن خشک علف‌های هرز، A و B به ترتیب بیانگر وزن خشک علف‌های هرز شمارش شده در کادر قسمت سمپاشی نشده و سمپاشی شده می‌باشد. تعیین درصد افزایش وزن دانه در زمان برداشت با استفاده از معادله ۲ محاسبه شد. در معادله ۲، $Yield$ ، درصد افزایش عملکرد دانه ذرت، C و D به ترتیب عملکرد در نیمه کرت سمپاشی شده و سمپاشی نشده می‌باشد. قبل از انجام تجزیه واریانس داده‌ها، آزمون نرمال بودن داده‌ها انجام گرفت، مقایسه میانگین با آزمون حداقل تفاوت معنی دار^۳ در سطح ۵ درصد انجام شد، واکنش درصد کاهش

1- European Weed Research Council

2- Weed Control Efficacy

3- LSD (Least Significant Difference)

جدول ۲- لیست گونه‌های موجود و غالب علف‌های هرز محل آزمایش

نام فارسی	Family	Scientific names
تاج خروس خوابیده	Amaranthaceae	<i>Amaranthus blitoides</i> S. Watson.
تاج خروس	Amaranthaceae	<i>Amaranthus. viridis</i>
کلم اروپایی	Brassicaceae	<i>Brassica tourneforti</i> Gouan
سلمه‌تره	Chenopodiaceae	<i>Chenopodium murale</i> L.
سلمه‌تره	Chenopodiaceae	<i>Chenopodium album</i> L.
اویار سلام زرد	Cyperaceae	<i>Cyperus esculentus</i> L.
اویار سلام ارغوانی	Cyperaceae	<i>Cyperus rotundus</i> L.
طلحه	Tiliaceae	<i>Corchorus olerius</i> L.
پنجه مرغی	Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i> L.
علف پنجه ای مصری	Poaceae	<i>Dactyloctenium aegypticum</i> (L.) P.Beauv
پیچک	Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i> L.
تاج خروس بدل	Amaranthaceae	<i>Digera muricata</i> L.
پنجه‌انگشتی	Poaceae	<i>Digitaria sanguinalis</i> (L.) Scop.
سوروف	Poaceae	<i>Echinochola colonum.</i>
علف نرمو	Poaceae	<i>Eragrostis poaeoides</i> P.Beauv
خرفه	Portulacaceae	<i>Portulaca oleracea</i> L.
آفتاب پرست	Boraginacea	<i>Heliotropium lasiocarpum</i> Fish.
عروسک پشت پرده	Solanaceae	<i>Physalis alkekengi</i> L.
پنیرک	Malvaceae	<i>Malva parviflor</i> L.
ارزن وحشی	Poaceae	<i>Setaria viridis</i> L.
خارخسک	Zygophyllaceae	<i>Tribulus terrestris</i> L.

†، *، ** - علف‌هرز موجود و غالب آزمایش

سطوح ۰/۵، ۱ و ۱/۵ لیتر بروماید آ ام تفاوت قابل توجهی از نظر درصد کاهش وزن خشک دیده نمی‌شود. کارایی بروماید آ ام (بدون کاربرد تیمما) در کنترل وزن خشک خرفه نسبتاً ضعیف بود اما در ترکیب با تیمما کارایی آنها افزایش می‌یابد. بین دزهای ۱ و ۱/۵ لیتر بروماید آ ام در سطوح صفر، ۱۲۵ و ۱۵۰ گرم تیمما در هکتار اختلافی قابل توجهی از نظر درصد کاهش وزن خشک خرفه دیده نمی‌شود.

ترکیب ۱۷۵ گرم تیمما با ۰/۵ لیتر بروماید آ ام وزن خشک تاج خروس بدل را ۸۳ درصد کاهش دادند. نتایج گزارشات باغستانی و زند (۱) و ممنوعی (۶) و نشان می‌دهند که اختلاط نیکوسولفورون با بروماید آ ام باعث افزایش درصد کنترل تعداد و وزن خشک تاج خروس بدل می‌گردد.

خرفه: نتایج تجزیه رگرسیون نشان داد که با افزایش دز اولتیمما درصد کاهش وزن خشک خرفه افزایش یافت (شکل ۱- B)، این روند در سطوح بالاتر بروماید آ ام بیشتر شد، با این وجود بین

جدول ۳ - تجزیه واریانس اثر علفکش بر درصد کاهش تراکم و وزن خشک تاج خروس بدل، خرفه و پیچک صحرائی

منابع تغییرات	درجه آزادی	میانگین مربعات (MS)			
		تاج خروس بدل		خرفه	
		وزن خشک	تعداد	وزن خشک	تعداد
بلوک	۳	۶۲/۹۴ ^{ns}	۶۶/۱۷ ^{ns}	۲۶/۶۰ ^{ns}	۶۸/۰۸ ^{ns}
اولتیمما	۳	۱۳۱۰ ^{**}	۱۷۱۵ ^{**}	۱۹۰۳ ^{**}	۲۲۰۵ ^{**}
بروماید	۳	۱۱۵۳۲ ^{**}	۵۴۵۰ ^{**}	۲۷۵۸ ^{**}	۳۱۷۹ ^{**}
اولتیمما × بروماید	۹	۵۲۰ ^{**}	۸۷۵ ^{**}	۳۱۸ ^{**}	۲۹۰ ^{**}
خطا	۴۵	۹۵/۵۲	۶۲/۲۷	۵۵/۶۱	۵۸/۴۸
ضریب تغییرات (CV)		۱۳	۱۱	۱۵	۱۵

ns، * و ** به ترتیب بیانگر عدم تفاوت معنی‌دار و معنی‌دار در سطح ۵ و ۱ درصد می‌باشد.

علف‌کش‌های الیتما و برومایسید آ ام وزن خشک پیچک صحرایی بطور نسبتاً ضعیفی کاهش داد اما ترکیب این علف‌کش با یکدیگر کارایی کنترل پیچک صحرایی را افزایش می‌یابد. بر همکنش دزهای مختلف علف‌کش نشان می‌دهد که ترکیب الیتما به میزان ۱۷۵ گرم الیتما بعلاوه ۱/۵ لیتر برومایسید آ ام در هکتار وزن خشک پیچک صحرایی ۶۴ درصد، و ترکیب ۱۵۰ گرم الیتما با ۱/۵ لیتر برومایسید آ ام وزن خشک پیچک صحرایی را ۶۰ درصد کاهش دادند. باغستانی و زند (۱) اشاره داشتند که ترکیب نیکوسولفورون با برومایسید آ ام درصد کنترل تعداد و وزن خشک پیچک صحرایی در مزارع ذرت افزایش می‌دهند. در گزارش دیگر اظهار شده که ترکیب نیکوسولفورون با برومایسید آ ام باعث بهبود کنترل پیچک صحرایی می‌گردد (۶). زند وهمکاران (۳) اظهار کردند که کاربرد ۱۷۵ گرم الیتما و داینامیک (آمیکاربازون) به میزان ۱ کیلوگرم پیچک صحرایی را در ذرت بخوبی کنترل می‌کند.

بر همکنش دزهای مختلف علف‌کش نشان می‌دهد که ترکیب الیتما به میزان ۱۷۵ گرم در هکتار بعلاوه برومایسید آ ام به میزان ۱/۵ و ۱ لیتر در هکتار وزن خشک خرفه را ۷۸ و ۶۵ درصد کاهش داد. نتایج گزارشات باغستانی و زند (۱) نشان داد که اختلاط نیکوسولفورون با برومایسید آ ام کارایی کنترل خرفه را افزایش می‌داد. زند وهمکاران (۳) اظهار کردند که کاربرد الیتما، نیکوسولفورون، داینامیک (آمیکاربازون) و لوماکس (مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین) خرفه را در ذرت بخوبی کنترل نمود. ممنوعی (۶) بیان داشت که مصرف ۱ لیتر بروموکسینیل + ام سی پی آ بعلاوه ۱/۵ لیتر نیکوسولفورون کارایی کنترل خرفه را افزایش می‌دهد. **پیچک صحرایی:** با افزایش دز اولتیما درصد کاهش وزن خشک پیچک صحرایی افزایش یافت (شکل ۱- C)، در سطوح بالاتر برومایسید آ ام درصد کاهش وزن خشک بیشتر گردید. شکل (۱- C) نشان می‌دهد که بین سطوح ۱ و ۱/۵ لیتر برومایسید آ ام اختلاف ناچیزی از نظر درصد کاهش وزن خشک دارند. کاربرد انفرادی

جدول ۴ - پارامترهای مربوط به معادله درجه دو، رابطه بین علف‌کش الیتما و بیوماس علف‌های هرز در دزهای مختلف برومایسید آ ام

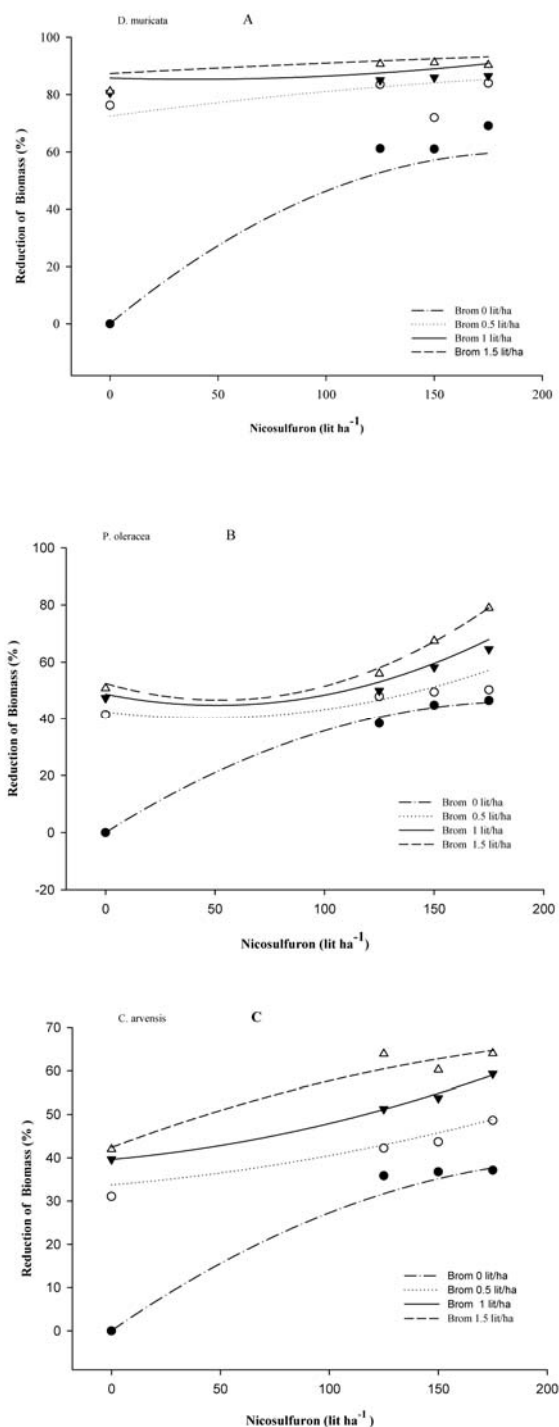
گونه	دز برومایسید آ ام (g ha ⁻¹)	(y)	(a)	(b)	R ²
تاج خروس بدل	۰	۰/۰۷۴ (۵/۸۵)	۰/۶۲۷ (۰/۱۹۴)	-۰/۰۰۲ (۰/۰۰۲)	۰/۹۴
	۱۲۵	۷۲/۴۸ (۴/۸۶)	۰/۱۰۳ (۰/۱۶)	-۰/۰۰۲ (۰/۰۰۱)	۰/۴۷
	۱۵۰	۸۵/۷۵ (۳/۴۹)	-۰/۰۲۳ (۰/۱۲)	-۰/۰۰۳ (۰/۰۰۷)	۰/۱۹
خرفه	۱۷۵	۸۷/۳۴ (۳/۱۷)	۰/۰۴ (۰/۱۰)	-۰/۰۰۰۵ (۰/۰۰۰۶)	۰/۳۰
	۰	-۰/۰۰۲ (۱/۱۴)	۰/۴۸۴ (۱۴)	-۰/۰۰۲ (۰/۰۰۰۲)	۰/۹۹
	۱۲۵	۴۲/۴۱ (۳/۲۵)	-۰/۰۹۱ (۰/۱۰)	۰/۰۰۱ (۰/۰۰۰۶)	۰/۷۰
پیچک صحرایی	۱۵۰	۴۸/۷۳ (۲/۳۱)	-۰/۱۵۴ (۰/۰۸)	۰/۰۰۲ (۰/۰۰۰۵)	۰/۸۹
	۱۷۵	۵۲/۵۱ (۱/۸۴)	-۰/۲۲۵ (۰/۰۶)	۰/۰۰۲ (۰/۰۰۰۴)	۰/۹۶
	۰	۰/۰۱۸ (۲/۰۲)	۰/۳۴۹ (۰/۰۶۷)	-۰/۰۰۰۸ (۰/۰۰۰۴)	۰/۹۸
پیچک صحرایی	۱۲۵	۳۳/۷۳ (۱/۵۵)	۰/۰۴۲ (۰/۰۵)	۰/۰۰۰۲ (۰/۰۰۰۳)	۰/۹۲
	۱۵۰	۳۹/۶۳ (۰/۴۰)	۰/۰۵ (۰/۰۲)	۰/۰۰۰۴ (۰/۰۰۰۰۸)	۰/۹۹
	۱۷۵	۴۲/۴۲ (۱/۶۲)	۰/۱۸۷ (۰/۰۵)	-۰/۰۰۳ (۰/۰۰۰۳)	۰/۹۶

† مقادیر داخل پرانتز نشانگر خطای استاندارد می‌باشد.

جدول ۵ - نتایج تجزیه واریانس تراکم و وزن خشک عروسک پشت پرده، تاج خروس و پنیبرک در آزمایش فاکتوریل

منابع تغییرات	درجه آزادی	میانگین مربعات (MS)					
		عروسک پشت پرده		تاج خروس		پنیبرک	
		تعداد	وزن خشک	تعداد	وزن خشک	تعداد	وزن خشک
بلوک	۳	۱۹۳/۷۶ ^{ns}	۴۴/۰۸ ^{ns}	۹۹/۱۳ ^{ns}	۹۴/۲۲ ^{ns}	۱۰۴/۵۲ ^{ns}	۵/۵۶ ^{ns}
اولتیما	۳	۲۰۹۹ ^{**}	۱۴۸۷ ^{**}	۳۱۰۶ ^{**}	۳۰۵۵ ^{**}	۳۷۶۰ ^{**}	۳۸۰۲ ^{**}
برومایسید	۳	۶۵۳۴ ^{**}	۹۰۰۶ ^{**}	۶۵۳۵ ^{**}	۷۲۸۹ ^{**}	۵۳۴۸ ^{**}	۵۴۳۶ ^{**}
اولتیما × برومایسید	۹	۸۱۰/۴۳ ^{**}	۴۲۰/۵۹ ^{**}	۴۶۴ ^{**}	۲۳۰ ^{**}	۲۹۵/۲۸ ^{**}	۱۸۰/۸۶ ^{**}
خطا	۴۵	۱۲۱/۷۳	۲۷/۳۴	۸۰/۴۳ ^{**}	۴۹/۴۵ ^{**}	۱۰۴/۲۹ ^{**}	۷۲/۱۵ ^{**}
ضریب تغییرات (CV)		۱۶	۹	۱۳	۱۱	۱۶	۱۴

ns، * و ** - به ترتیب بیانگر عدم تفاوت معنی‌دار و معنی‌دار در سطح ۵ و ۱ درصد می‌باشد.

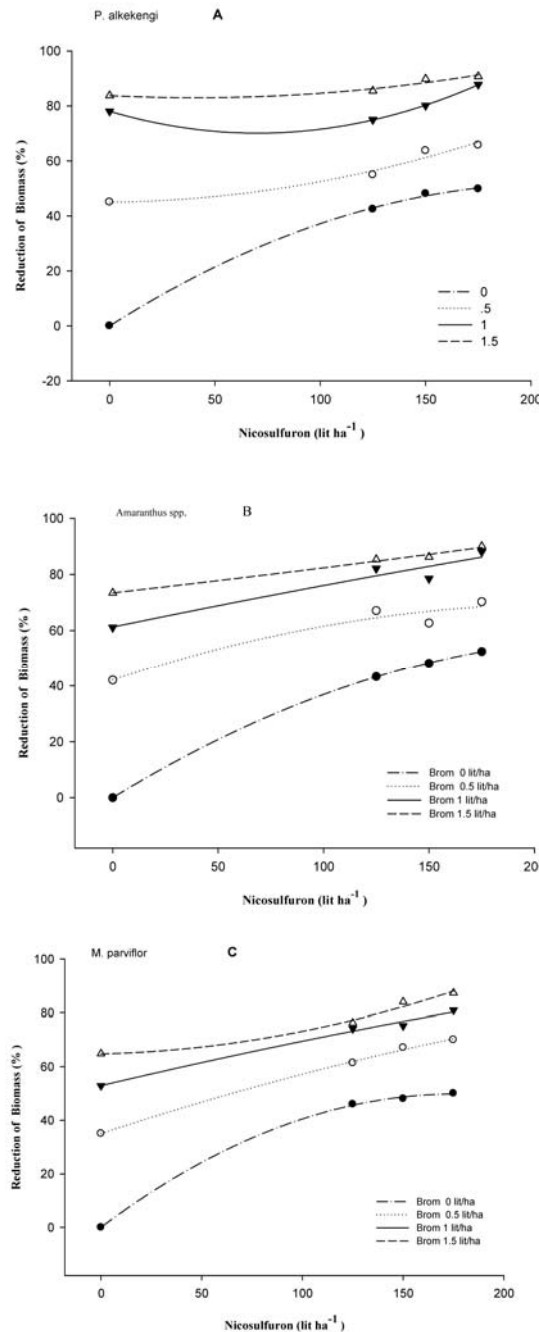
شکل ۱- رابطه بین دز علفکش التیما و درصد کاهش وزن خشک علف‌های هرز در سطوح مختلف بروماید آ ام

شکل (شکل ۲- A) نشان می‌دهد که بین سطوح ۱ و ۱/۵ لیتر بروماید آ ام تفاوت معنی داری وجود ندارد. بر همکنش دزهای علفکش التیما و بروماید آ ام نشان می‌دهد که ترکیب این علفکش‌ها در سطوح پایین تر هم کارایی کنترل مناسبی دارد. ترکیب ۱۷۵، ۱۵۰ و ۱۲۵ گرم التیما در هکتار بعلاوه ۱ لیتر بروماید آ ام در هکتار وزن

عروسک پشت پرده: درصد کاهش وزن خشک عروسک پشت پرده با افزایش سطوح کاربرد علفکش‌های التیما و بروماید آ ام افزایش یافت (شکل ۲- A)، علفکش بروماید آ ام در کاربرد انفرادی بهتر التیما عروسک پشت پرده را کنترل نمود. اما ترکیب این علفکش‌ها درصد کنترل وزن خشک این علف هرز را افزایش داد.

سی پی آ بعلاوه نیکوسولفورون کارایی کنترل عروسک پشت پرده را افزایش می یابد. زرد وهمکاران (۳) اظهار کردند که کاربرد نیکوسولفورون، داینامیک (آمیکاربازون)، لوماکس (مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین) عروسک پشت پرده را بخوبی کنترل نمود، التیما وزن خشک عروسک ۸۳ درصد کاهش داد.

خشک عروسک پشت پرده را به ترتیب ۹۳،۹۲ و ۹۱ کاهش دادند. همچنین ترکیب ۱۷۵، ۱۵۰ و ۱۲۵ گرم التیما در هکتار بعلاوه ۱/۵ لیتر بروماید آ ام در هکتار وزن خشک عروسک پشت پرده را به ترتیب ۹۳ و ۹۵،۹۶ کاهش دادند. گزارشات نشان می دهند که ترکیب نیکوسولفورون با بروماید آ ام کنترل عروسک پشت پرده را افزایش می دهد (۱). در گزارش دیگر نقل شده که اختلاط بروموسینیل + ام

شکل ۲- رابطه بین دز علفکش التیما و درصد کاهش وزن خشک علف های هرز در سطوح مختلف بروماید آ ام

جدول ۶- پارامترهای مربوط به معادله درجه دو، رابطه بین علفکش تیمیا و بیوماس علفهای هرز در ذرهای مختلف بروماید آم

گونه	دز بروماید آم (g ha ⁻¹)	(y)	(a)	(b)	R ²
عروسک پشت پرده	۰	-۰/۰۲۳ (۰/۹۹)	۰/۴۸۵ (۰/۰۳)	-۰/۰۰۱ (۰/۰۰۰۲)	۰/۹۹
	۱۲۵	۴۴/۹۵ (۰/۱۱)	۰/۰۸۹ (۰/۱۱)	۰/۰۰۰۷ (۰/۰۰۰۶)	۰/۹۶
	۱۵۰	۷۸/۰۴ (۰/۱۸)	-۰/۲۳ (۰/۰۰۶)	۰/۰۰۲ (۰/۰۰۰۴)	۰/۹۹
	۱۷۵	۸۳/۷۳ (۱/۶۹)	-۰/۰۴ (۰/۰۰۶)	۰/۰۰۰۵ (۰/۰۰۰۳)	۰/۹۱
تاج خروس	۰	۰/۰۰۴ (۰/۱۸)	۰/۴۶۲ (۰/۰۰۶)	-۰/۰۰۰۹ (۰/۰۰۰۴)	۱
	۱۲۵	۴۲/۱۶ (۵/۲۲)	۰/۵۲ (۰/۱۷)	-۰/۰۰۰۶ (۰/۱۱)	۰/۹۵
	۱۵۰	۶۱/۲۳ (۵/۴۰)	۰/۱۶ (۰/۱۷)	۰/۰۰۰۰۸ (۰/۰۰۱)	۰/۹۳
	۱۷۵	۷۳/۴۳ (۱/۲۱)	۰/۰۸۵ (۰/۰۴)	۰/۰۰۰۰۵ (۰/۰۰۰۲)	۰/۹۹
پنیرک	۰	-۰/۰۱۸۷ (۰/۸۲)	۰/۵۶۵ (۰/۰۳)	-۰/۰۰۲ (۰/۰۰۰۲)	۰/۹۹
	۱۲۵	۳۵/۰۴ (۰/۹۹)	-۰/۲۴۸ (۰/۰۴)	-۰/۰۰۰۳ (۰/۰۰۰۲)	۰/۹۹
	۱۵۰	۵۲/۹۲ (۱/۹۵)	۰/۱۷۸ (۰/۰۶۵)	-۰/۰۰۱ (۰/۰۰۰۴)	۰/۹۹
	۱۷۵	۶۴/۷۸ (۲/۱۷)	۰/۰۲ (۰/۰۰۷)	۰/۰۰۰۷ (۰/۰۰۰۴)	۰/۹۸

† مقادیر داخل پرانتز نشانگر خطای استاندارد می باشد.

خروس ایستاده و خوابیده را به ترتیب ۷۵ و ۹۸ درصد در ورامین کاهش داد.

پنیرک: درصد کاهش وزن خشک پنیرک با افزایش سطوح کاربرد علفکش های تیمیا و بروماید آم افزایش یافت (شکل ۲- C)، پنیرک با کاربرد انفرادی علفکش بروماید آم بهتر از کاربرد انفرادی علفکش تیمیا کنترل گردید، بطوری که کاربرد انفرادی بروماید آم به میزان ۱/۵ لیتر در هکتار وزن خشک پنیرک را ۶۴ درصد کاهش داد. شکل (۲- C) نشان می دهد که ترکیب علفکش تیمیا با بروماید آم کارایی کنترل پنیرک را به مقدار قابل توجه ای افزایش می دهد. سطوح کاربرد ۱ و ۱/۵ لیتر بروماید آم در سطوح تیمیا روند مشابه ای در کنترل پنیرک نشان دادند. ترکیب ۱۷۵، ۱۵۰ و ۱۲۵ گرم تیمیا در هکتار با ۱/۵ و ۱ لیتر بروماید آم در هکتار وزن خشک پنیرک را به ترتیب ۸۷، ۸۴، ۷۶، ۷۴، ۷۶، ۸۰ درصد کاهش دادند. گزارشات نشان دادند که ترکیب نیکوسولفورون با بروماید آم وزن خشک پنیرک را بطور معنی داری افزایش می دهد (۱). در گزارشات دیگر نقل شده که اختلاط بروموکسینیل + ام سی پی آ با نیکوسولفورون کارایی کنترل پنیرک را افزایش می دهد (۶).

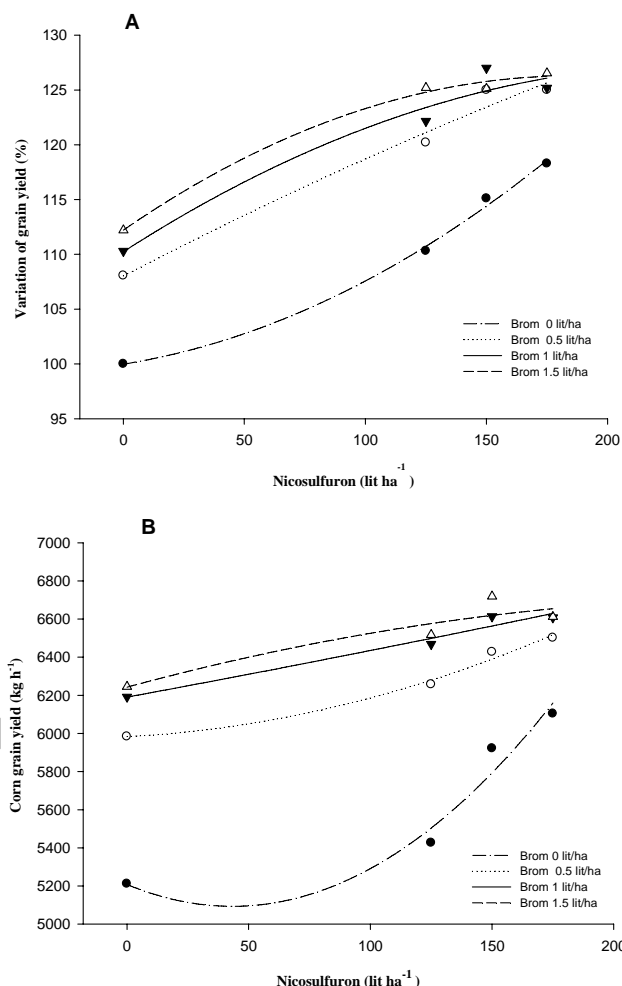
وزن دانه و درصد تغییرات وزن دانه: نتایج نشان داد که کاربرد علفکش های تیمیا و بروماید آم وزن دانه ذرت را بطور زیادی افزایش می دهد (شکل ۳- B). عملکرد دانه بدون کاربرد علفکش ۵۲۱۲ کیلو گرم در هکتار اما با کاربرد این علفکش ها تا ۶۷۱۹ کیلو گرم در هکتار با کاربرد ۱۷۵ گرم تیمیا و ۱ لیتر بروماید آم افزایش یافت. شکل (۳- B) نشان می دهد که بین سطوح کاربرد ۱۲۵، ۱۵۰ و ۱۷۵ گرم تیمیا با سطوح ۱/۵، ۱، و ۰/۵ لیتر بروماید آم تفاوت زیادی وجود ندارد. به طوری که در سطوح پایین کاربرد ترکیب علفکش ها می توان به عملکرد قابل قبولی دست یافت. شکل (۳-۳)

تاج خروس: درصد کاهش وزن خشک تاج خروس با افزایش سطوح کاربرد علفکش های تیمیا و بروماید آم افزایش یافت (شکل ۲- B)، علفکش بروماید آم در کاربرد انفرادی تاج خروس را نسبتاً بهتر از تیمیا کنترل می کند. ترکیب این علفکش ها درصد کنترل وزن خشک این علف هرز را افزایش داد. درصد کاهش وزن خشک تاج خروس بین سطوح ۱۲۵، ۱۵۰ و ۱۷۵ گرم تیمیا در هکتار در سطوح ۱ و ۱/۵ لیتر بروماید در هکتار اختلاف معنی داری دیده نمی شود (شکل ۲- B). ترکیب ۱۷۵ گرم تیمیا با ۱/۵ لیتر بروماید آم در هکتار وزن خشک تاج خروس را به ترتیب ۹۰ درصد، و ترکیب ۱۵۰ گرم تیمیا با ۱/۵ لیتر بروماید آم وزن خشک تاج خروس را ۸۶ درصد کاهش دادند. نتایج گزارشات باغستانی و زند (۱) نشان داد که اختلاط نیکوسولفورون با بروماید آم کارایی کنترل تراکم و وزن خشک تاج خروس در ذرت افزایش داد. ممنوعی (۶) اظهار داشت که ترکیب نیکوسولفورون با بروماید آم باعث بهبود کنترل تاج خروس می گردد. اختلاط نیکوسولفورون با BAS 662 (Distinct) تاج خروس را ۹۵-۸۸ درصد کنترل نمود (۸). لول و واکس (۱۲) نشان دادند که اختلاط آترازین + اس متولاکلر با RPA 211772 (علفکش عمومی با نام عمومی Soxaflutole) تاج خروس ایستاده را بخوبی کنترل می کند. ویلسون (۲۲) اشاره کردند که اختلاط آترازین با ICIA-0051 (2-[2-chloro-4-(methylsulfonyl)benzoyl]-1,3-cyclohexanedion) تاج خروس مقاوم به آترازین را بخوبی کنترل نموده است. زند و همکاران (۳) اظهار کردند که کاربرد نیکوسولفورون، داینامیک (آمیکاربازون) و لوماکس (مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین) وزن خشک تاج خروس را بخوبی کنترل دادند، کاربرد ۱۷۵ گرم تیمیا وزن خشک تاج

برومایسید آ ام در هکتار با سطوح ۱۲۵، ۱۵۰ و ۱۷۵ گرم التیما در هکتار اختلاف ناچیزی وجود دارد. افزایش عملکرد دانه ذرت با ترکیب علفکش‌های نیکوسولفورون با بروموکسینیل + ام سی پی آ توسط باغستانی و زند (۱) گزارش شده است. ممنوعی (۶) گزارش کرد که اختلاط علفکش نیکوسولفورون با بروموکسینیل + ام سی پی آ عملکرد ذرت را ۱۹/۴۵ درصد افزایش می‌دهد. گزارشات دیگری مبنی بر افزایش عملکرد ذرت در اثر اختلاط علفکش‌ها توسط (۱۲، ۱۸ و ۲۲) نقل شده است. زند و همکاران (۳) اظهار کردند کاربرد ۱۷۵ گرم التیما وزن دانه ذرت را ۱۹ درصد (در ورامین) و ۲۵ درصد (در کرمانشاه) افزایش داده است.

(A) نشان می‌دهد که با افزایش سطوح کاربرد علفکش التیما و بروماید آ ام درصد وزن دانه نسبت به شاهد بدون کاربرد علفکش افزایش قابل توجهی می‌یابد. کاربرد انفرادی علفکش‌های التیما و بروماید آ ام تاثیر ناچیزی در افزایش وزن دانه دارد هر چند اثر التیما در افزایش درصد وزن دانه بیشتر مشهود می‌باشد. کاربرد انفرادی التیما به میزان ۱۲۵، ۱۵۰ و ۱۷۵ گرم التیما در هکتار وزن دانه را به ترتیب ۱۱۹، ۱۲۰ و ۱۲۳ درصد و کاربرد بروماید آ ام به میزان ۰/۵، ۱ و ۱/۵ لیتر در هکتار وزن دانه را به ترتیب ۱۱۷، ۱۲۰ و ۱۲۲ درصد افزایش داد. بر همکنش دزهای علفکش التیما و بروماید آ ام باعث افزایش درصد دانه حتی در سطوح پایین کاربرد علفکش‌ها التیما و بروماید آ ام گردید. به طوری که بین با سطوح ۰/۵ و ۱ و ۱/۵ لیتر

شکل ۳- رابطه بین دز علفکش التیما با عملکرد دانه و درصد تغییرات عملکرد دانه در سطوح مختلف بروماید آ ام

جدول ۷- پارامترهای مربوط به معادله درجه دو، رابطه بین علفکش التیما و درصد تغییرات عملکرد دانه و وزن دانه در ذره‌های مختلف بروماید آ ام

گونه	دز بروماید آ ام (g ha ⁻¹)	(y)	(a)	(b)	R ²
تغییرات عملکرد	۰	۵۲۰۷/۵۷ (۱۶۰/۱۸)	-۵/۳۱ (۵/۳۱)	۰/۰۶۲ (۰/۰۳)	۰/۹۷
	۱۲۵	۵۹۸۳/۳۲ (۴۶/۲۳)	۰/۶۶۶ (۱/۵۳)	۰/۰۱۳۶ (۰/۰۰۹)	۰/۹۸
	۱۵۰	۶۱۹۰/۴۴ (۶۲/۲۳)	۲/۳۶ (۲/۰۶)	۰/۰۰۰۹ (۰/۰۰۱)	۰/۹۷
عملکرد دانه	۱۷۵	۶۲۴۲/۷۸ (۱۲۳/۴)	۳/۴۶ (۴/۰۸)	-۰/۰۰۰۶ (۰/۰۰۲)	۰/۸۷
	۰	۹۹/۹۸ (۰/۸۷)	-۰/۰۳۵ (۰/۰۳)	۰/۰۰۰۴ (۰/۰۰۰۲)	۰/۹۹
	۱۲۵	۱۰۸/۰۳ (۱/۹۳)	۰/۱۱۵ (۰/۰۶)	-۰/۰۰۰۹ (۰/۰۰۰۴)	۰/۹۸
	۱۵۰	۱۱۰/۲۳ (۲/۵۸)	۰/۱۴۳ (۰/۰۸۵)	-۰/۰۰۰۳ (۰/۰۰۰۵)	۰/۹۶
	۱۷۵	۱۱۲/۳۱ (۰/۸۲)	۰/۱۵۲ (۰/۰۳)	-۰/۰۰۰۴ (۰/۰۰۰۲)	۰/۹۹

† مقادیر داخل پرانتز نشانگر خطای استاندارد می‌باشد.

منابع

- ۱- باغستانی میبدی م.ع. و زند ا. ۱۳۸۹. بررسی امکان اختلاط علفکش نیکوسولفورون (کروز) با بروماید آ ام (بروموکسینیل + ام‌سی‌پی‌آ) در کنترل علف‌های هرز ذرت. گزارش نهایی طرح تحقیقاتی به شماره ثبت ۸۹/۱۷۶۷، بخش تحقیقات علف‌های هرز، موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، ۵۴ صفحه.
- ۲- باغستانی میبدی م.ع. زند ا.، پورآذر ر.، اسفندیاری ح. و ممنوعی ا. ۱۳۸۷. بررسی طیف علف‌کشی علف‌کش‌های قابل کاربرد در مزارع ذرت. گزارش نهایی طرح تحقیقاتی به شماره ثبت ۸۷/۹۴۶، بخش تحقیقات علف‌های هرز، موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، ۳۶ ص.
- ۳- زند ا.، باغستانی م.ع.، پورآذر ر.، ثابتی پ.، قزلی ف.، خیامی م.م. و رزازی ع. ۱۳۸۸. بررسی کارایی علفکش‌های جدید لوماکس (مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین)، اولتیما (نیکوسولفورون + ریم سولفورون) و داینامیک (آمیکاربازون) در مقایسه با علفکش‌های رایج در مزارع ذرت دانه ای ایران. نشریه حفاظت گیاهان (علو و صنایع کشاورزی) جلد ۲۳، شماره ۲، ۴۲-۵۵.
- ۴- زند ا.، موسوی س.ک. و صارمی ح. ۱۳۸۴. کارکرد فیزیولوژیک و کاربرد علف‌کش‌ها. انتشارات دانشگاه زنجان. ۲۸۶ ص.
- ۵- سلطانی ا. ۱۳۸۵. تجدید نظر در کاربرد روش‌های آماری در تحقیقات کشاورزی، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد. ۷۴ ص
- ۶- ممنوعی ا. ۱۳۸۹. بررسی امکان اختلاط علفکش نیکوسولفورون (کروز) با بروماید آ ام (بروموکسینیل + ام‌سی‌پی‌آ) در کنترل علف‌های هرز ذرت. گزارش نهایی طرح تحقیقاتی به شماره ثبت ۸۹/۱۶۹۳/۷۰، بخش تحقیقات علف‌های هرز، موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، ۳۷ ص.
- 7- Baghestani M.A., Zand E., Soufizadeh S., Mirvakili M., and Jaafarzadeh N. 2009. Antagonistic effect of 2, 4-D plus MCPA and clodinafop propargyl on wheat (*Triticum aestivum*) field weeds in Iran. Appl. Ent. Phytopath. Pesticide Special; Issue. Spring 2009, 18 pp.
- 8- Endres G., and Schneider J. 2000. Weed Control in Corn with Nicosulfuron Tank Mixtures, Wishek. Carrington Research Extension Center. Available at <http://www.ag.ndsu.edu/CarringtonREC/agronomy-1/research-documents/weed-science/corn-nicosulfuron.htm/view>. (visited 11 July 2011).
- 9- Hatizois K.K., and Penner D. 1985. Interactions of herbicides with other agrochemicals in higher plants. Review of Weed Sci. 1:1-63.
- 10- Jensen K.I.N., and Caseley J.C. 1990. Antagonistic effects of 2, 4-D and bentazon on control of *Avena fatua* with tralkoxydim. Weed Res. 30:389-395.
- 11- Kirkland K.J., Johanson E.N., and Stevenson F.C. 2001. Control of wild oat (*Avena fatua*) in wheat with MKH 6562. Weed Technol. 15:48-55.
- 12- Lovell T.S., and WAX L. 2001. Weed Control in Field Corn (*Zea mays*) with RPA 201772 Combinations with Atrazine and S-Metolachlor. Weed Technol. 15:249-256.
- 13- Mickelson J.A., and Harvry R.G. 1999. Effect of *Eriochloa villosa* density and time of emergence on growth and seed production in *Zea mays*. Weed Sci. 47:687-692.
- 14- Mojeni H.K. 2008. Ecophysiological aspects of mutual competition of common cocklebur (*Xanthium strumarium*) and Jimsonweed (*Datura stramonium*) with corn (*Zea Mays*). Ph D dissertation (In

- Persian), University of Tehran, Iran. 220 pp.
- 15- Muller T.C., Witt W.W., and Barrett M. 1989. Antagonism of johnsongrass (*Sorghum halepense*) control with fenoxaprop, haloxyfop and sethoxydim with 2,4-D. *Weed Technol.* 3:86-89.
  - 16- Petroff R. 2003. Pesticide interactions and computability. [on line] http://scarab.msu.montana.edu/download/MT_pesticide-interactions_compatibility.doc .(Visited 20 August 2003).
  - 17- Rahman A. 1985. Weed control in maize in New Zealand. Pp 37-45 IN: Maize management to market H.A. Eagles and WRATT, G.S (Eds); Agron. Soc. N.Z., Special pub. No. 4, Palmerston North, New Zealand.
  - 18- Skrzypczak G.A., Pudelko J.A., and Waniorek W. 2007. Assessment of the tank mixture of Mesotrione and Pethoxamidplus Terbutylazin efficacy for weed control in Maize (*Zea mayse* L.). *Journal of Plant Protection Research* . 47.4: 237-242.
  - 19- Somani L.I. 1992. Dictionary of weed science. Agronomy Publishing Academy (India). 256 pp.
  - 20- Streibig J.C. and Jensen J.E. 2001. Action of herbicides in mixtures. In: Herbicides and their mechanisms of action. Weed Science Society of America and Allen Press. Aveiable at <http://www.jstor.org/page/info/about/policies/terms.jsp>, (Visited 13 Novamber 2001).
  - 21- Wilson J.S., and Foy C.L. 1990. Weed Control in No-tillage and Conventional Corn (*Zea mays*) with ICIA-0051 and SC-077. *Weed Technol.* 4:4, 731-738.
  - 22- Wilson R.G. 2005. Response of dry been and weeds to fomesafen and fomesafen tank mixtures. *Weed Technol.* 19:201-206.
  - 23- Wrubel R.P., and Gressel J. 1994. Are herbicide mixture useful for delaying the rapid evolution of resistance? A case study. *Weed Technol.* 8:635-648.

Archive of SID